

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

“We abuse land because we regard it as a commodity belonging to us. When we see land as a community to which we belong, we may begin to use it with love and respects.”

Aldo Leopold

Uitgangspunten voor het ontwerp

- Geen vreemd vermogen in het bedrijf
- Sturing op kwaliteit, niet op efficiëntie
- Geen voedselverspilling
- Geld als middel om de continuïteit van het bedrijf te waarborgen
- Gezonde bodem en (hersteld) landschap als uitgangspunt
- Samenwerken met de natuur
- Diervriendelijke houderijsystemen
- Meewerken mag, maar hoeft niet
- Professioneel bedrijf
- Geen subsidieafhankelijkheid
- Schaalbaar model

Samen Duurzaam Voedsel Produceren

- 200 gezinnen / 500 monden
- Eenmalige investering van EUR 2000,--
- Lidmaatschap van minimaal 3 jaar
- Kosten lidmaatschap obv gedeelde kosten, circa € 10/week
- Coöperatie U.A.
- Boer in loondienst

Uiteindelijke doel van een Herenboerderij

- De enige input van buiten de boerderij is het salaris van de boer
- Herenboeren-boeren beheren ecosystemen die de leden voorzien van voldoende en kwalitatief goede voeding.

Alle Nederlanders een Herenboer

- 17 miljoen Nederlanders / 500 per locatie = 35.000 locaties
 - 35.000 locaties a 20 ha = 700.000 ha = 1/3 van ons buitengebied
- Bodemverbetering
 - Biodiversiteitstoename
 - Landschapsherstel
 - Lokale economie bevordering
 - Stad-land-relatie

Een grote beweging in Nederland

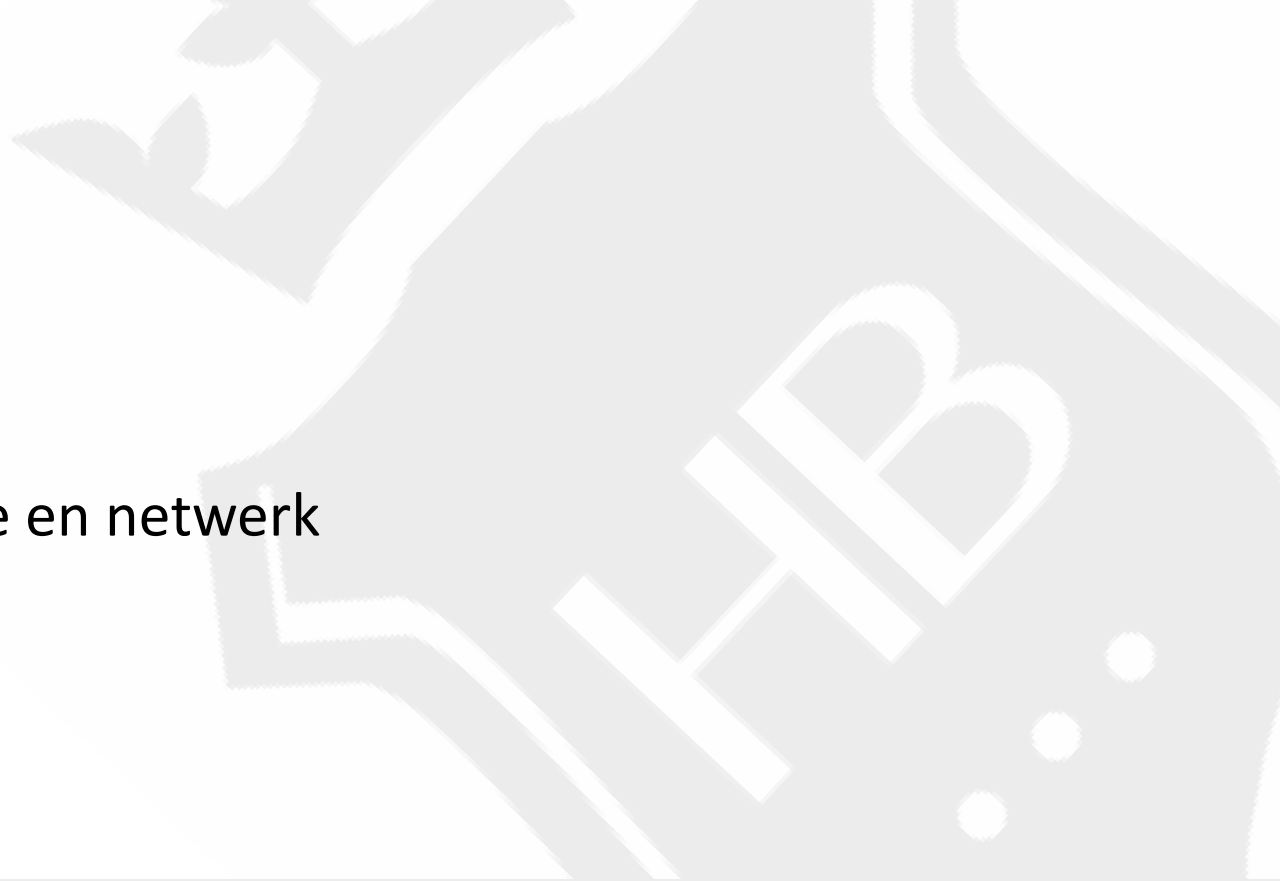
- Technische innovatie
- Sociale innovatie
- Economische innovatie

Stand van zaken

- Boerderij in Boxtel draait voor het 3^e seizoen
- Meer dan 300 aanvragen voor een Herenboerderij nabij steden en dorpen
- 15 initiatieven worden begeleid, waarvan 7 intentsief
- Businessplan Herenboeren NL voorziet 10 nieuwe boerderijen in de komende 5 jaar
- Internationaal ook veel aandacht; eerste introductie in Zweden
- Oprichting van een Kenniscentrum in Boxtel

Opleiding

- 75 aanmeldingen
- 7 boeren
- Samen met andere concepten → inspiratie en netwerk

Green Deal

- Looptijd 5 jaar
- Op 20 ha van Herenboeren Wilhelminapark
- Experimenteren met duurzame ontwikkelingen, ook als de wet- en regelgeving dit in de weg zit
- Voorstellen doen voor aanpassing van de wet- en regelingen
- Partners: HBWP, HBNL, Gemeente, Provincie en Rijk, Marggraff Stichting, HAS Den Bosch

WINK (groene KWIN)

- Dataverzameling over, door en voor natuurinclusief
- Doelgroep: praktijk, financiers, politiek
- Reisgids en inspiratiebron
- Partners: CI (UU), LBI, WER/WUR, HAS, Aeres, Herenboeren, Heideboerderij, Natuurboeren
- Creëren open leeromgeving met kennisontsluiting en onderzoeksprogramma

Matrix

Automatisch opslaan | 20180616 matrix Nil.xlsx - Excel | Geert van der Meer

Bestand Start Invoegen Teken en Pagina-indeling Formules Gegevens Controleren Beeld Help Vertel wat u wilt doen

Draaitabel Aanbevolen draaitabellen Tabel Afbeeldingen Onlineafbeeldingen Tusscrates Vormen - Pictogrammen Store Mijn invoegtoepassingen Aanbevolen grafieken Grafieken Kaarten Draaigrafiek 3D-kaart Lijn Kolom Winst/verlies Slicer Tijdlijn Koppeling Tekst Wrgelijking Symbool

H12

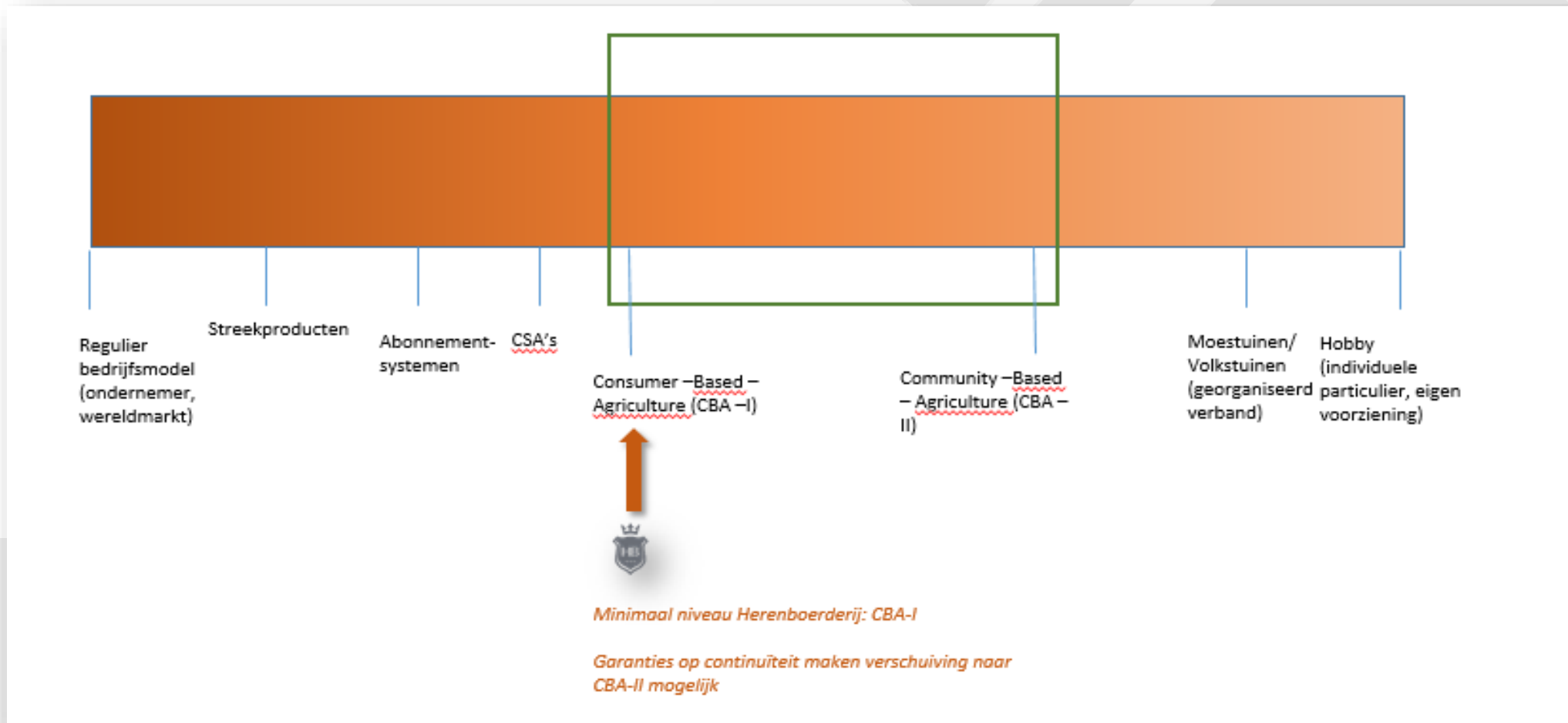
		Ontwerp principes										
		soevereiniteit	toelichting	(bio)diversiteit	toelichting	circulariteit	toelichting	transparantie	toelichting			
Context	A. bodem	1	Hoeft jouw bodem rechten?		bodemvoedselweb		stofstromen		onderzoek			
		2	Heb jij het recht om de bodem te benutten?	Welk begrip is er over de bodem en de samenhang tussen kwaliteit en gebruik van de bodem?		kringloop		communicatie				
		3	Wat doe jij om de kwaliteit van je bodem te verbeteren?									
		4	Op welke zaken heb jij rechtstreeks invloed en met welke invloeden van buiten heb jij te maken?	Heb je afstemming met andere actoren om de externe invloeden te beperken?								
		5										
	B. landschap	1	Hoeft het landschap waarin je boert rechten?		houtig netwerk		functionaliteit		cultuur(historie)			
		2	Heb jij het recht om het landschap waarin je boert te beïnvloeden?		water							
		3	Wat doen jij om de kwaliteit van het landschap waarin je boert te verbeteren?	Welk begrip is er over landschapstypen?	Welke planten en dieren komen voor op jouw stuk land?	Is er begrip over de rol die jouw stuk land speelt in gebiedsopbouw op dit vlak?						
		4	Bejeg jij hoe het stuk land wat je bewerkt zicht verhoudt tot de omgeving?									
		5	Boer (je) jij hoe [jouw stuk land cultuurhistorisch] tot stand is gekomen?	Welk begrip is er over de cultuurhistorische achtergronden van de regio waarin jouw stuk land ligt?								

Blad1

Gereed

09:50 21-8-2018

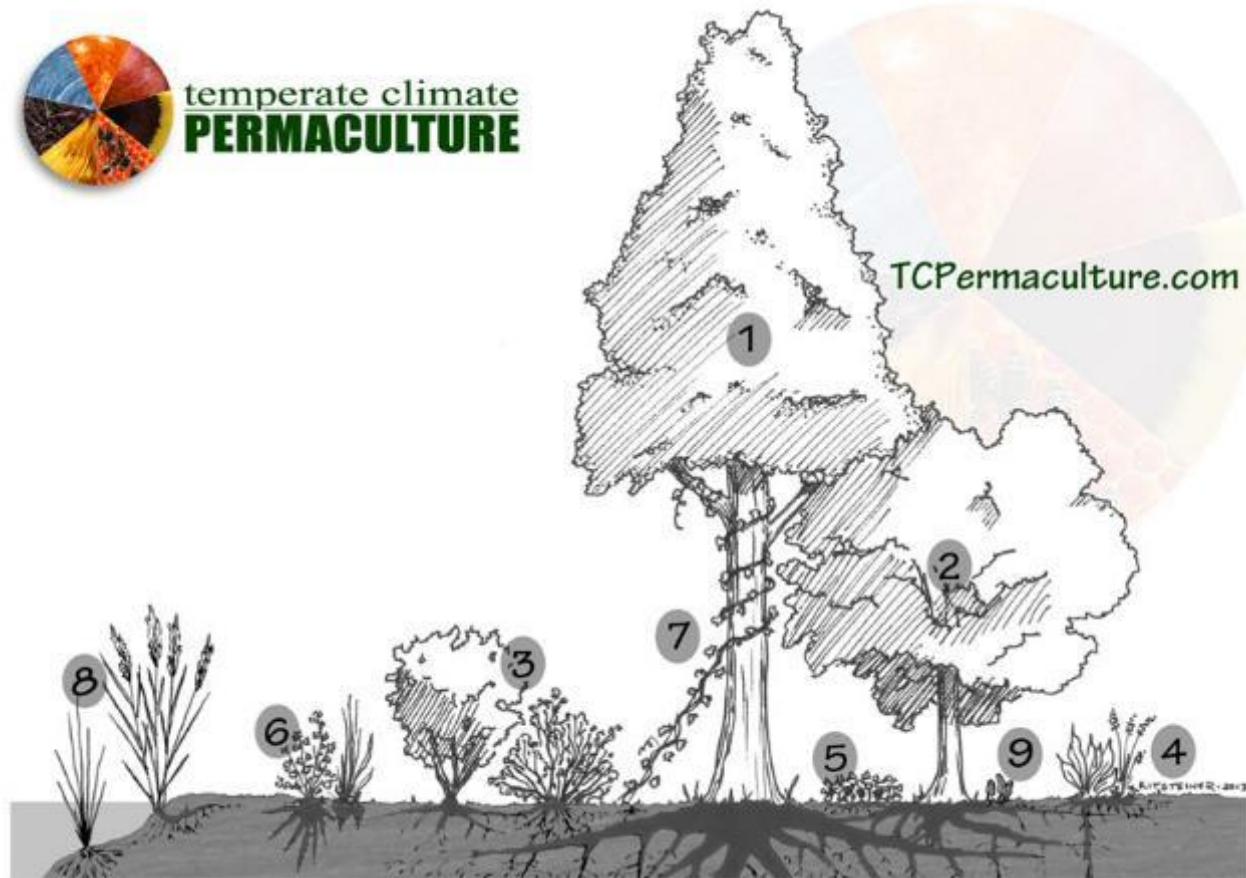
Van Consumer Based naar Community Driven

Lego

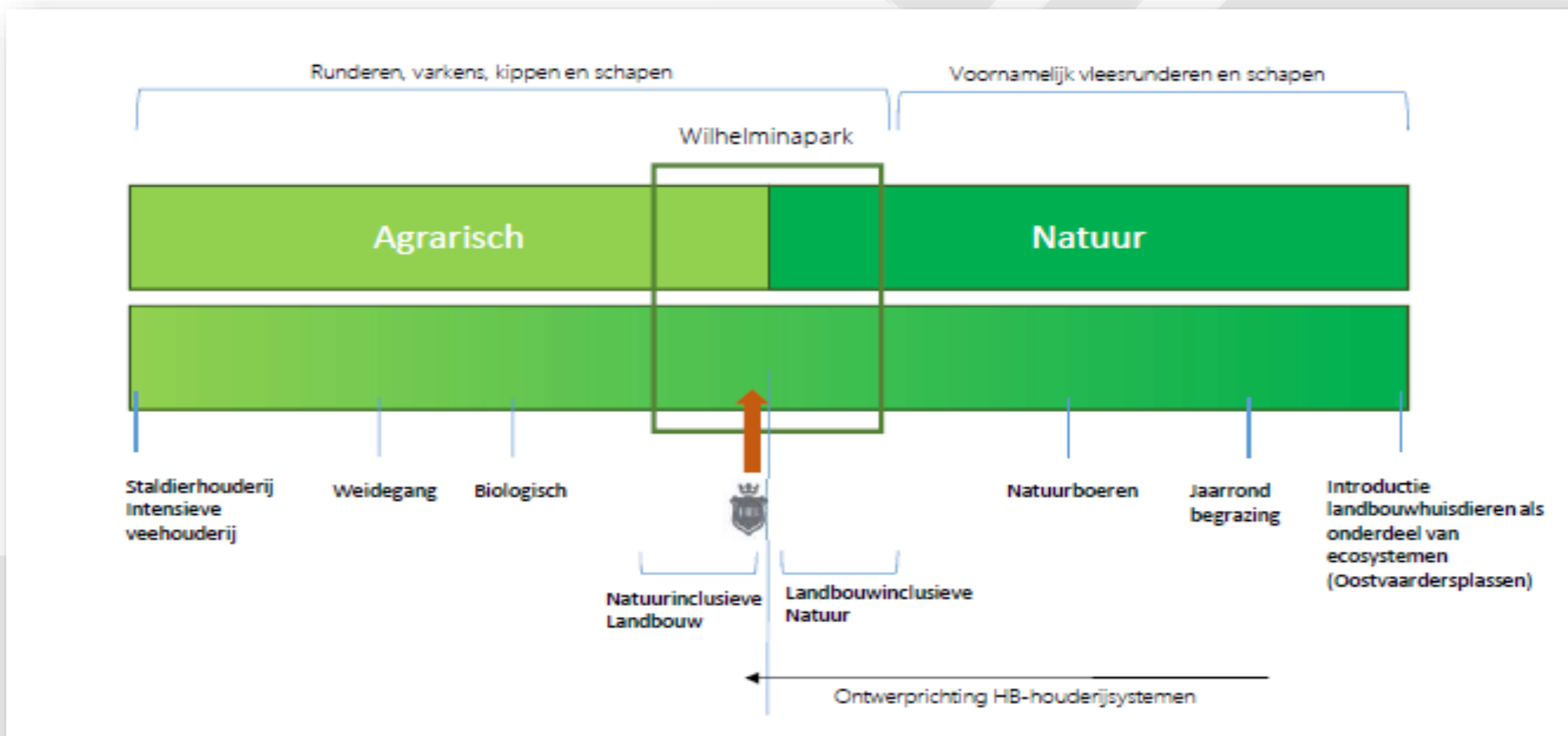
Invloeden van de permacultuur

Nine Layers of the Edible Forest Garden

1. Canopy/Tall Tree Layer	6. Underground Layer
2. Sub-Canopy/Large Shrub Layer	7. Vertical/Climber Layer
3. Shrub Layer	8. Aquatic/Wetland Layer
4. Herbaceous Layer	9. Mycelial/Fungal Layer
5. Groundcover/Creepers Layer	

Actielijnen binnen de Horizontale laag

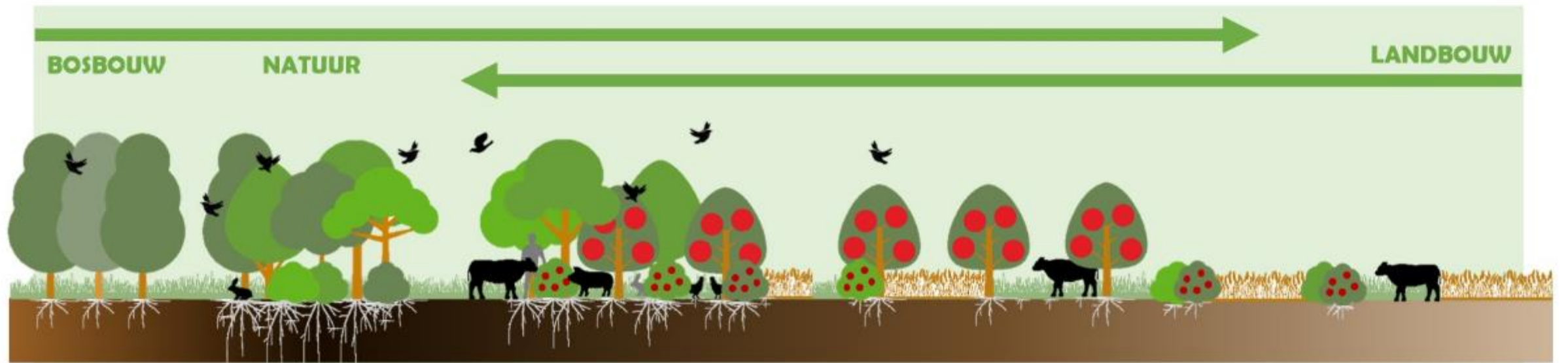
De werkgroep

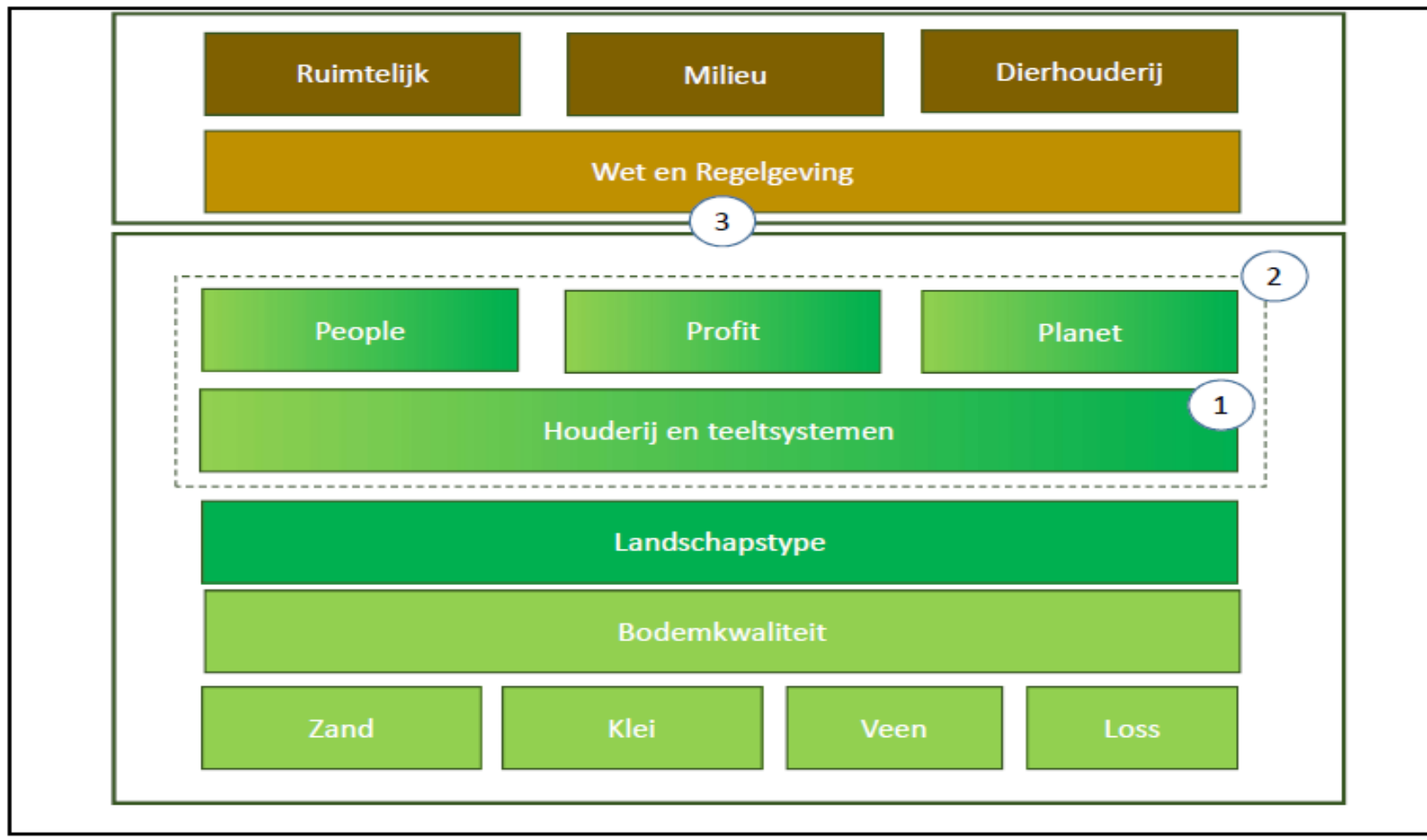
- Taco Blom – Samentuin in België
- Geert van der Bruggen – Herenboer-boer in Boxtel
- Mariska Slot – Bosboerin bij Boeren in het Bos en Van Akker Naar Bos
- Kees van Veluw – WUR en LBI specialisatie permacultuur en natuurinclusieve landbouw
- Fransjan de Waard – Eetbaar Landschap
- Dennis Kerkhoven – Nyenrode, nieuwe economie
- Thieu Besselink – The Learning Lab
- Bart Willems – Aeres en Warmonderhof
- Sanne Kruijt
- Geert van der Veer – Herenboeren NL

Community	Natuurinclusieve landbouw			Gemene Goed Economie
Inzicht hoe de community werkt	Bodemkunde (grondslag en bodemtypen)	Permacultuur	Nutrientenkringlopen	Mondiale, Europese en landelijke ontwikkelingen
Interviews	Het bodemvoedselweb	Functies kruiden, struiken en bomen	Eiwitkringlopen	Benadering Wereldvoedselprobleem (Titonell)
Focusgroepen				
Inzicht in de eigen rol binnen de community	Landschap en landschapstypen	De rol van dieren, insecten, etc	Koolstofbinding	Waardecreatie en de rol van geld
Terugkomdag	Ecologie en ecosystemen	Begrazingsschema's	Energie- en waterhuishouding	
Filosofie van ego naar eco				
De Coöperatie	Soortherkenning	Thee-extracten	Composteren	
	Monitoring	Natuurinclusief telen onder glas en doek	Stalsystemen van de natuurinclusieve landbouw	
Het Jaaplan				
Arbeid	Kippenhouderij (dubbeldoelkippen)	Fruitteelt	Gemixte bedrijfsvoering: Ecosysteem-benadering	
	Varkenshouderij	Groententeelt en akkerbouw	Voeding en voedingswaarden	
	Melk- en Rundveehouderij (dubbeldoelkoeien)	Combinatieteelt		
	Diergezondheid en -welzijn	Eigen voer, zaad en fok	Teelt- en teeltplan (jaarrond)	
	Bedrijfsmanagement, de rol van techniek en IT, mechanisatie (innovatie-vaardigheden)		Wet- en regelgeving	
Stage bij Herenboeren Wilhelminapark				
Bedrijfsontwerp		Investing en exploitatie		Planning

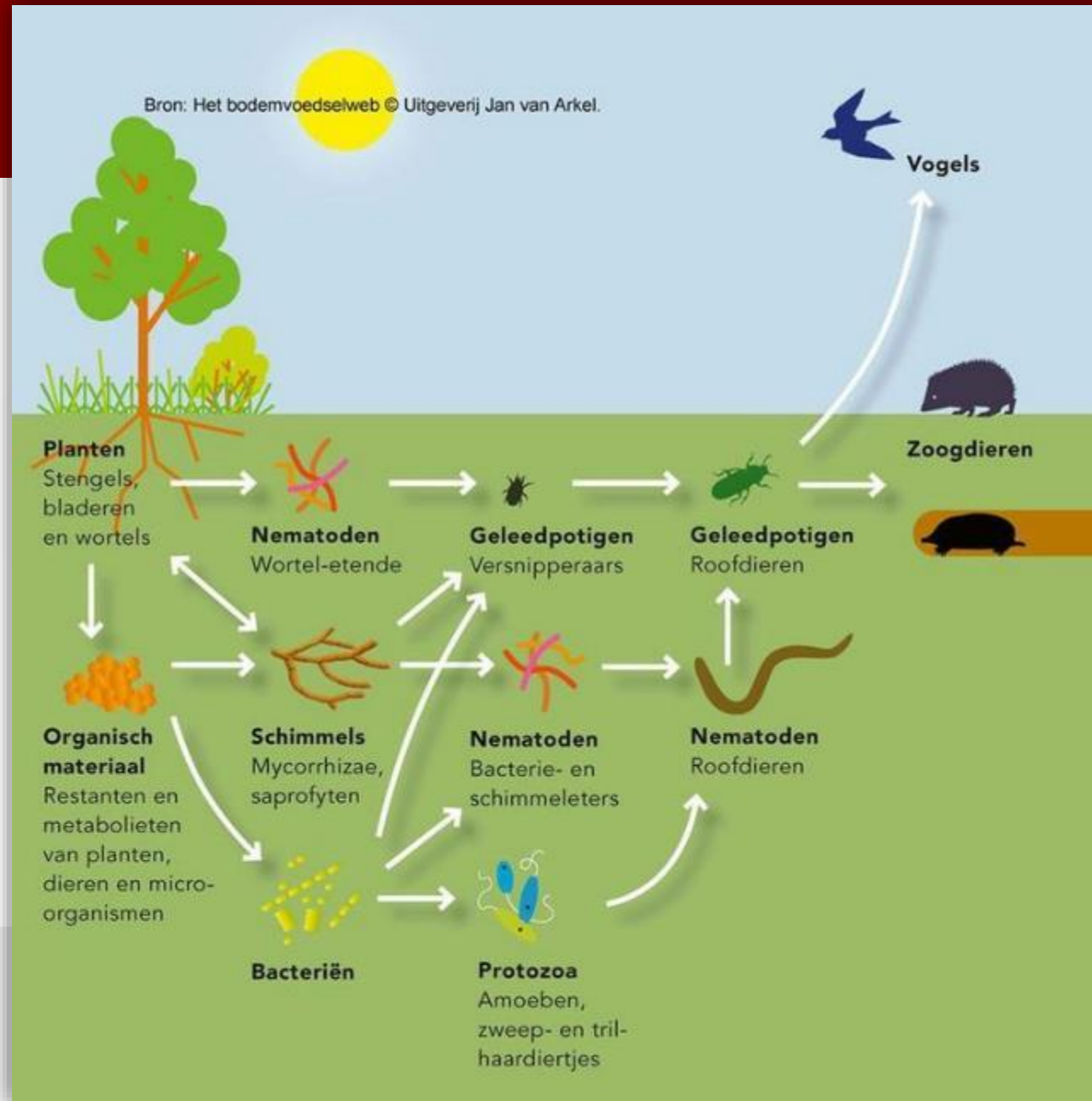
HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

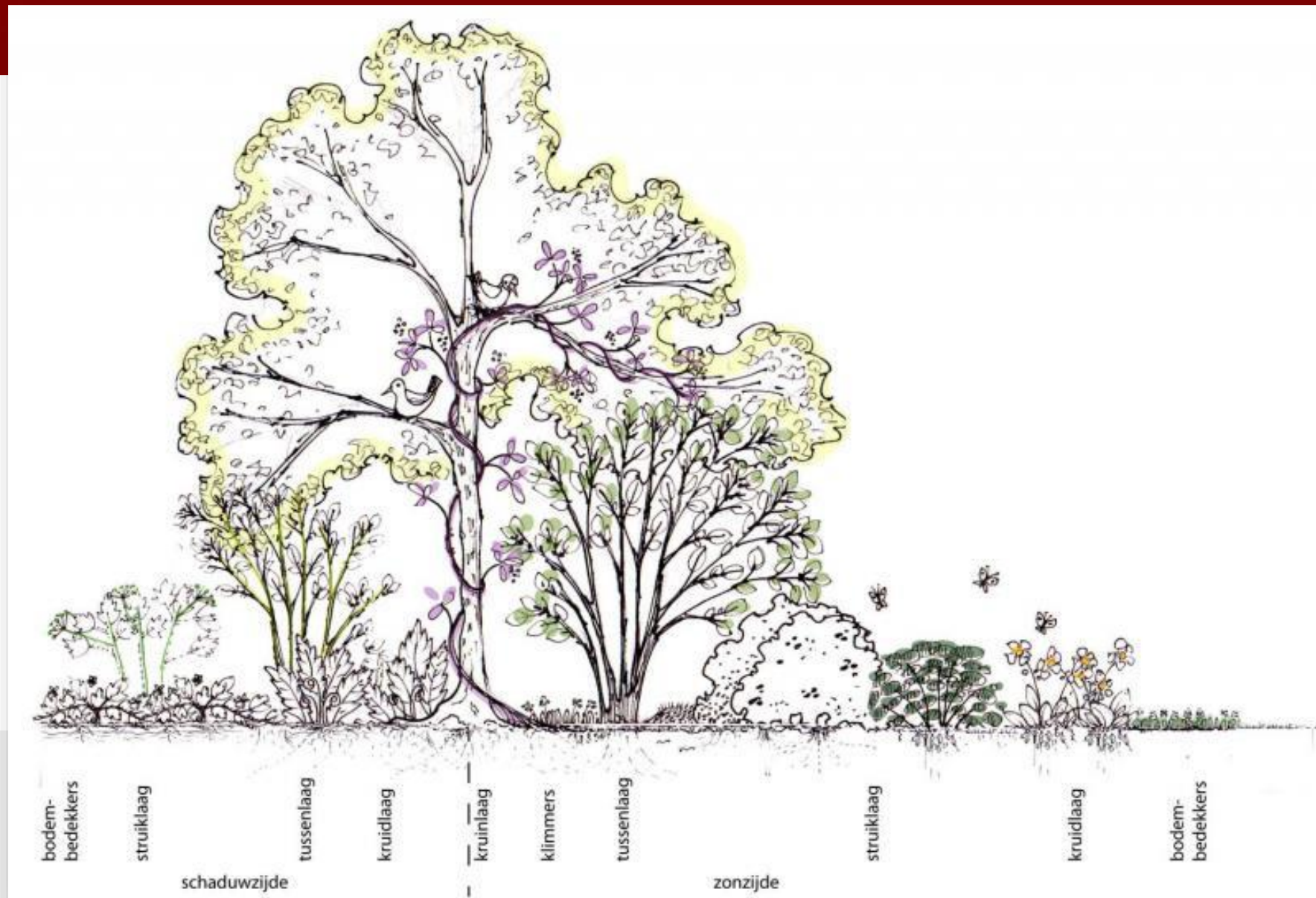

Bodemvoedselweb

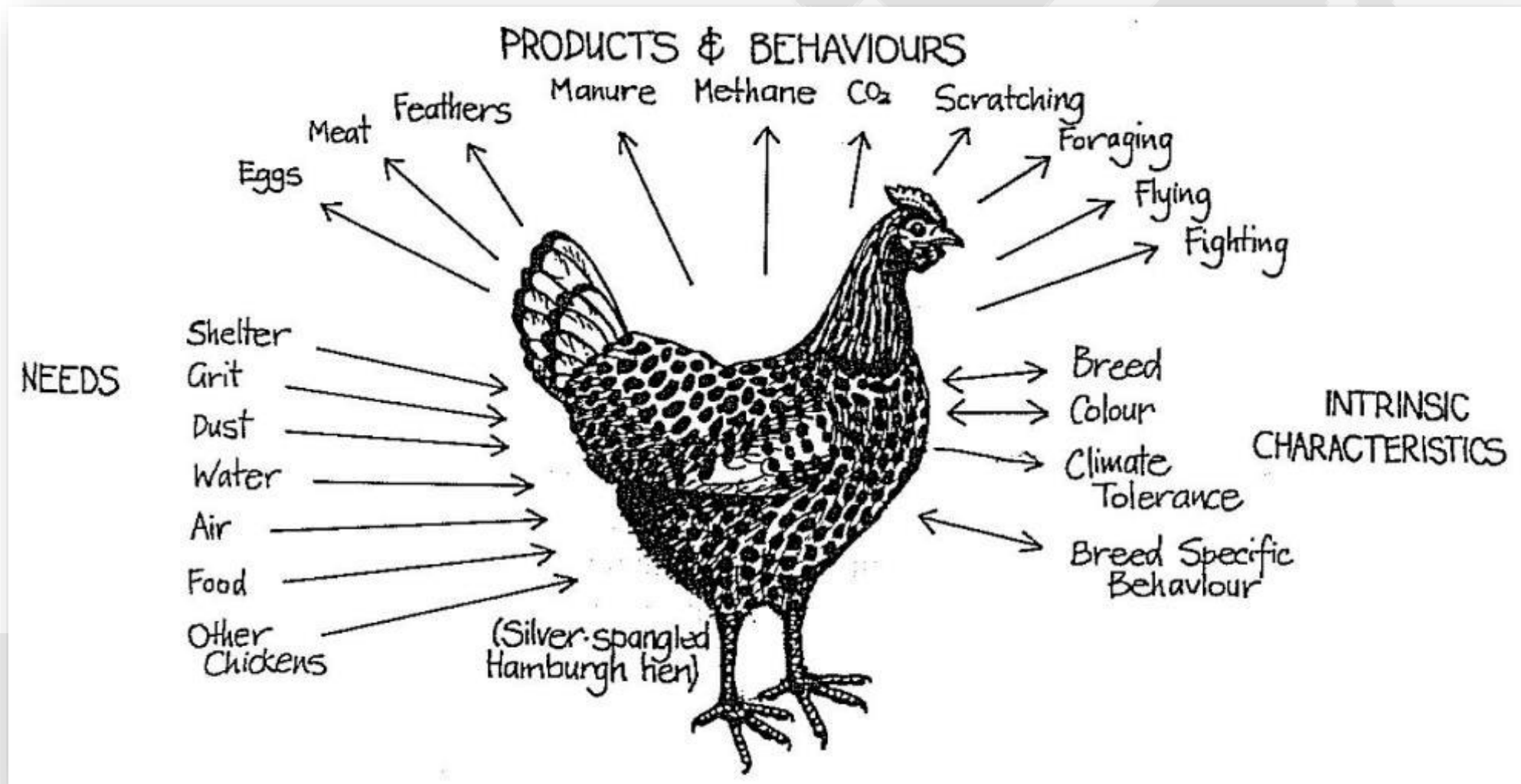

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

©2007gamscholte/bioplek.org

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

Petra Tenge

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

Vragen?

